

Izjaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Františkanska ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Popise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
bodi. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Prostor 1 mm x
55 mm po K 150. Uradni
razglaš, poslano ter no-
lice isti prostor K 2.—
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasiło jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 240, za pol
leta K 120, za četrt leto
K 60, za mesec K 20.
Za Nemčijo celo leto K 312,
za oslalo tujino in Amerika
K 360.

Reklamacije za list
so poštnice proste.

Upravništvo je v Ljubljani
Františkanska ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Dr. Trumbič je prejel poziv italijanske vlade za nadaljevanje pogajanj.

Zagreb, 22. „Jutarnji list“ poroča iz Beograda: Minister za zunanje stvari dr. Trumbič je včeraj prejel brzopletni poziv italijanske vlade, da naj v najkrajšem času nadaljuje pogajanja z italijanskim ministrom za zunanje stvari grofom Sforzo radi definitivne rešitve jadranskega vprašanja. Ta poziv je posledica sklepa italijanske parlamentarne komisije za zunanje stvari, ki je imela včeraj sejo in sklenila, da se pogajanja nadaljujejo. Italijanska vlada je obvestila dr. Trumbiča, da se določitev kraja za pogajanja prepušča njegovi odločitvi. Zaradi tega je bila seja odseka za zunanje stvari, katere so se razen dr. Trumbiča udeležili tudi ministri Drašković, Drinković, Marinković in Jovanović. Na seji se je pretresalo vse jadransko vprašanje, niso pa prišli do zaključka niti glede kraja pogajanj, niti se ne ve, ali bo šel z dr. Trumbičem tudi Pašić ali kdo drug. V merodajnih krogih se govori, da bodo pogajanja končana v 16 do 20 dneh.

V Beogradu pride do novih občinskih volitev.

Beograd, 22. Akoravno vprašanje komunističnih mandatov v državnem svetu še ni rešeno, se vendar domneva, da bo kmalu došlo do novih občinskih volitev v Beogradu. Za te volitve vlada velik interes. Dosedaj se je prijavilo okoli 2000 meščanov, ki pri prejšnjih volitvah niso bili vpisani v volilne liste. Pričakuje se, da bodo nove volitve pokazale popolnoma drug rezultat.

Ali izbruhne rudarska stavka na Angleškem?

London, 21. Smililo je pri konferenci rudarjev izjavil, da se je odsek uveril, da pri pogajanjih z vlado ni prišlo do ničesar, kar bi upravičevalo preprečiti za 25. t. m. napovedano stavko.

London, 22. „Daily Chronicle“ doznava, da bo delavska trozveza, katere delegacije se sestanejo danes v Londonu, podvzela pri vladi nove korake, da prepreči stavko rudarjev.

Na Češkem se boje komunističnega puča.

Praga, 21. „Prager Abendzeitung“ poroča iz Taussiga, da so tam vsa javna poslopja zasedena po vojaštvu in da patrolirajo po cestah vojaške straže. Bati se je komunističnega puča. Iz Češke Lipe se poroča, da so se tam vršile manifestacije meščanstva in kmetov proti komunizmu.

DEVIZNA CENTRALA ODPRAVLJENA.

Zagreb, 22. „Rieč“ poroča iz Beograda, da je danes podpisana uredba, s katero se odpravlja devizna centrala. Vsi proizvodi, ki se bodo izvažali od sedaj dalje, se bodo plačevali v naši narodni valuti, t. i. v dinarjih in kronah.

NAŠA ZUNANJA TRGOVINA.

Beograd, 22. V statističnem oddelku generalnega ravnanstva carin se vodi statistika o naši zunanji trgovini. Za sedaj so znani podatki za leto 1919. po katerih znaša skupni uvoz 2.902.276 dinarjev; za leto 1920 so znani podatki samo za prvo polovico, v kateri znaša skupna vrednost našega uvoza 1.850.164.633 dinarjev.

DEMOKRATSKI KANDIDATI V BELOGRADSKEM OKROŽJU.

Zagreb, 22. „Rieč“ poroča iz Beograda: Demokratska stranka bo v belogradskega okrožja kandidirala pri volitvah za konstituanto tudi bivšega podpredsednika vlade Dona Juraša Biankinića. Tudi novinar Krsto Ciovarić je pristal, da za demokratski kandidira v enem okrožju. Dr. Smolaka in dr. Trumbič bosta vložila v Dalmaciji svojo izvenstrankarsko listino, katere nosilec bo dr. Trumbič in v kateri bodo navedeni napredni in demokratski elementi.

SMRT RAZBOJNIKA.

Skoplje, Dne 14. t. m. je imel naš orožniški izvidni oddelček pri 110 km blizu Udova sponad z veliko komitaško četo vojskove Ička Dimitrova. Ki je pred kratkim pobegnil iz Gor.

Džumaie. V boju je padel sam vodja Ičko. Padla sta tudi njegova dva četnika. Na naši strani sta bila ranjena dva orožnika. Ičko Dimitrov je že 15 let ugajal razbojništvo in plenil v okolici Genice. Vardaria in Gievgelija ter so grške oblasti razpisale na njegovo glavo 10.000 drahem. Bil je član vrhovnega revolucionarnega odbora razbojniške družbe Protogerova Aleksandrova, ki je za bolgarske okupacije plenila po Macedoniji.

NUMERUS CLAUSUS.

Budimpešta, 21. Zbornica je sprejela zakonski načrt glede na numerus clausus na visokih šolah v tretjem branju.

ZBORNICE VOLITVE NA DANSKEM.

Kodani, 21. sept. Volitve v folketing (poslansko zbornico), ki so bile potrebne, radi pridružitve Severnega Šlesviga, so se vršile včeraj. Novi folketing bo štel 149 članov. Izvoljeni so trije poslanci gospodarske stranke, 27 konservativcev, 18 radikalcev, 48 socialistov, 51 zmernih levicarijev in 1 poslanec iz Šlesviga.

Tiskarna „Pravo Lido“ zopet v posesti soc. demokracije.

Praga, 22. Komanditna družba Skalak in drug, lastnica Lidovy Duma in tiskarna „Pravo Lido“ so z 51 glasovi izključili dosedanjega ravnatelja „komunističnega“ Skalaka iz komanditne družbe. Sprejet je bil predlog oboja razlaščenih obratov, da se zahteva od stranke, da v treh dneh izroči obrate odgovornim korporacijam stranke. Govorili so poslanci Nemeš, Tusar in Pík iz Plzna.

Protestiramo.

Naši vladni finančniki so res nad vse briljantni možje. Naše državne finance so precej zavožene. o tem čvkaio že vrahci na strehi in reči moramo, da v glavnem po krivdi trimoglavih in nezmožnih srbijskih finančnih ministrskih, ki nimaio polna o moderni finančni politiki. stokrat manj pa seveda še o evropski finančni in davčni upravi.

Pa prihranimo si to poglavje za drugič. Za danes prihitimo le to. da so končno tudi naši vladni denarničarji izprevideli, da po sedanjih poti ne gre dalje. Doslej so tiskali bankovce in delali dolgove in s tem so jo vozili dalje. S tekočim letom so na hoteli prinesli v naš državni proračun »ravnovesie«. In tu se vidi vsa modrost našega finančnega ministra. Izračunali so približno proračun za izdatke. Ko so imeli tega, so preledali enostavno dosedanje davke po »osvobojenih« pokrajinah in videli, da n. pr. Slovenija doslej hvala bogu, še ni imela marsikakega predpotopnega davka. ki je osrečeval Srbijo. Brž so ga uvedli tudi pri nas. To pa seveda še vedno ni zadostovalo. Kaj tedaj storiti? Ei, kaj bi si belil finančni minister glavo, ko je na »problem« tako enostaven in res gospod je šel in množil dosedanje davke tako dolgo, da je dobil »ravnovesie« med izdatki in dohodki. Ta davek je pomnožil z 2. drugega s 4. tretjega s 5. četrtega z 10 in ni vrag, da bi končno ne namnožil toliko, da je dobil »ravnovesie« in domovina je bila rešena. No ja, pri tem se je na le prav slučajno zgodilo, da je gledal pri onih davkih, ki zadenejo v prvi vrsti kapitaliste in denarne močence sploh, nekoliko skozi prste.

Vsa stvar pa ni tako enostavna in nedolžna kot smo jo onisali zgoraj. Če nekoliko natančneje pogledamo v to mastno kosilo, ki ga je skuhal naš finančni minister prebivalstvu, zlasti »osvobojenemu«, vidimo, da so se vse te množitve in uvedbe novih davkov izvršile v prvi vrsti na škodo in sicer na nezasišano škodo revnega ljudstva.

Za enkrat se dotaknimo te nezasišanih trošarin (užitnine), s katerimi nas je oblagodarila naša vladna gospoda. Čujte in strmitite, samo za sladkor znaša trošarina s carino vred 8 K na kg. na sol 4 K pri kg. od 1 škaltlice vžigalice 50 v itd., itd. Torej samj predmeti, ki jih največja družina vsak dan potrebuje.

In posledica? Cene najnuinejših živilienskih potrebščin rasto dnevno s strahovito naglico. Pšenica je stala pred letom dni 1.50 K do 3 K 1 kg. danes stane že 8—10 K. Po čem bo potem moka, si lahko vsak sam izračuna. Koruza je stala pred letom 1.50 K 1 kg. danes je po 5 K. sladkor je stal 25—30 K. danes stane 60 K. slamina je stala 25 K. danes 50 K. sol je stala 2 K. danes bo stala 8 K itd.

To so torej uspehi nečuvne gospodarske in finančne politike naše meščanske gospode pri belogradske vladi. Mi vemo dobro, da država ne more ostati brez dohodkov, naodločnejše pa protestiramo, da bi pokrivala država svoje izdatke s tem, da naravnost oneni revno ljudstvo.

Država navila, veliki producenti navitajo, revno ljudstvo, ti pa plačaj in molči.

Kaj bomo res še dolgo trneli tako nečuvno odiranje revnega ljudstva in tako gospodarstvo meščanskih strank. Do vzelega hočemo sleči delavca, uradnika, malega kmeta in druge plasti revnega ljudstva. veliki kapitalisti, veletrgci in banke pa neizmerno bogatijo vsled popolne nezmoglosti naših državnih krmarijev.

Kle je davek na vojne dobičke? Tega nočemo in pustili so razne spekulante da so naložili ogromne vsote v varne »zdrave« valute. Naša meščanska gospoda ne gre iskat kritja za svoje izdatke tja, kjer je na kupe prigolufanega denarja, ampak pleni na ta način revno ljudstvo, revnega konsumenta.

Vse kaže, da za enkrat ne bo mogoče ukreniti proti tem strašnim darovom iz Beograda ničesar. Prihajamo v volilni boj, vladajoča gospoda se nima časa ukvarjati s takimi »bavezlatami«. Nekaterim strankam, kakor n. pr. naši klerikalni ki je sama sodelovala po svojem načelniku dr. Korošcu pri tei plenitvi revnega ljudstva, je vse to še prav dobrodošel povod za strankarsko demagogijo. Pomoč more priti šele od novega parlamenta, od nove vlade. Stojimo pred volitvami in revno ljudstvo, konsumente bodo imeli dovolj prilike, da obračunajo z dosedanjim gospodarstvom naše meščanske gospode, z dosedanjim plenitvijo revnega ljudstva in protežiranjem vojnihi dobičkarjev, verižnikov itd.

Ljudstvo, izpreglei svoje koristi, sodi in obsodi!

Birokratične sekature klerikalcev.

Še prejšnja, to je klerikalna deželna vlada je izdala neko novo gozdno policijsko naredbo št. 241. Ta naredba je skrajno nerodna, ki nima drugega namena kot male posestnike na kmetih škkanirati prav v smislu trapaste naše birokracije. Po določilih te naredbe mora vsak kmetič prilaviti sečnjo (§ 5). Ta prilava je pravo birokratično sekiranje, ki ga kmetie zlasti na Kranjskem doslej niso poznali. Kar sedem točk mora takšna prilava vsebovati. Sedaj pa pomislite ljudje božji, da kmet brez takšne prilave ne

sme niti pripraviti drv za sebe, ako prei za to ne prosil in mora čakati na rešitev kancelijske gospode. Kmet mora hoditi okoli ljudi, ki znaie takšne prošnje pisati ima s tem stroške in nepotrebna pota in izgubila draži čas. Po nekaterih okraih se kmetiško ljudstvo nad to naredbo silno razburja. Klerikalci so izdali to naredbo, kmetie! Obenem na yničilo da delajo v njegovo korist. Če je še kaj uvidenosti pri naši deželni vladi, bodo to naredbo razveljavili ali na vsaj popravili! Zahtevamo to z vso odločnostjo.

Vrhniške novice.

Čenjeni sodrug urednik! Na Vaš poziv, da naj še kaj poročam z Vrhnike, ste se mi prav pod kožo zamermil. Kaj mislite, da imamo sedaj, ko so volitve pred durni čas. Vam pisati še Vrhnike novice?!

No, na nai bo, če ste že tako radovedni?

stražili meio tako, da se le še bo lie kvalificiranemu »kontrahanteriu« posreči zmuzniti čez demarkacijo. Na drugi strani pa so tudi naši orožniki in financarii boli sltni. Glavno pa ie, da smo onustili ta naš »kšeft«, ker nimamo časa, zakaj samj smo postali financarii in hodimo po vaseh tihotance lovit, ki jih ie naš dekan poslal naokolo, da nakupijo po vrhniški okolici glasove, ki bi jih rad na 28. novembra utihotalil. To-

da našim kanlanom se to ne posreči kar tako, zakaj mi smo v tem boli izvežbani in naši kmetie se na dr. Korošca že prav pošteno jezijo, ker jim ie v Beogradu tabak, sol, žveplenke in navsezadnje še železnico podražil. Minulo nedeljo smo imeli na Vrhniki dobro obiskani ljudski shod, na katerem ie poročal Vaš sodrug Batt, ki ie prav dobro govoril, tako, da smo mu ploskali vsi navskriž. Vendar pa bi imeli kmalu smolo na tem shodu. Sai veste, kakšne so ženske, kadar se raztogotijo in tak slučaj ie bil pri nas na shodu. Hotela sta namreč govoriti tudi dva komunisti iz Ljubljane, neki g. Osterc, znan čednostjen pobič, in pa tisti študent — Klinc — iz Most, ali kako mu že pravilo, ki ie bil lansko leto dr. Pestotnikov tainik na shodih, ki sta jih prirejala za pogorele liberalce. No, kakor sem že rekel, ženske so pri nas ravno tako hude, kakor povsod. Na tem shodu so hotele obema komunistoma kar oči izoraskati, morali smo naše možakarce lepo, lepo pogovarjati, ker navsezadnje se nam komunisti tudi smilijo!

Zadnjič pa srečam gospoda »Johana« in sreča mola ie bila, da sem imel s seboi dežnik, da sem se nani orl, ker bi bil sicer vznak nadel; tako grdo me ie pogledal. Zvedel pa sem, da se ne potegne več za čast vrhniškega župana odkar si ie s svojimi samostojnimi kmeti nakopal blamažo z zadnjim shodom, ker so ga pustili na cedilu. Pridušil se ie haje, da proda posestva in se izseli z Vrhnike nekam na Statersko. No, mislil sem si, prav ima! Res ie, da se na klobase dobro razume, toda s politiko ie pa — fuč!

Ker sem star grešnik in sem šel ravno mimo Sv. Lenarta, sem si mislil, da bi morda ne bilo napačno, če bi zonet enkrat zmollil očenašek. Stojim v cerkvice onravim »andohit«. V tem pa opazim da Sv. Lenart, opt na svojo palico, gleda motno žalosten in zatopljen predse. Na oknu, na rumenem steklu so zlati solnčni žarki plesali vsi brezskrbni ples, v kotu ie na debel naik hitel plesiti svoio mrežo, v katero ie muhe lovil. Gledam ga, kako vsako zadavi in i spile kri: no, sem si mislil živalica ie malna in se ne more braniti.

Nato pa v stolpu ura udari; toj! kako mi ie krov srca, ko pada kladivo ure na vzne »šine«, in takoi mi ie bila žalost sv. Lenarta razumljiva. Pokradli so mu zvonove in ura biie sedaj po starem železiu. Ali ni to velik greh, cerkveni rop! Še bolj se mi ie na mlo storilo, ko sem se spomnil, kako leno smo časih na tiste zvonove o veliki noči potrkavali ko so nosila naša brika dekleta potice in kolače »žegnate«. Mislil sem si:

Ubogi svet! Lenart,
kam si prišel,
da Kristusov sel je
zvončke ti vzel.
Tako bi grešil pač
ne socialist;
ta vero bi držal,
ne jo tajil,
bi zvončke ti pustil
v hišici božji,
topov za moritev
ne bi bil vili.

Ei, slabe volie sem zapustil božji hram. Namerim io proti domu, misleč, zdajle ie poštar prinesel časopis, bral boš, pa se razvedriš. Ko pa stojm čez prag, me žena vpraša, zakaj že dva dni ni nobene pošte? Ko sem povpraševal po vzroku so mi povedali, da ie naša poštarica, gosna Vidie šla v pokoi in ie seveda tudi svoierga konja ki ie prei pošto vozil, vzela s seboi tako. Vrhnika pošta na nima nobenega konja, da bi pošto vozil, in vprerli so mesto konja našega starega Franca, ki pa ne more toliko vlačiti, kakor

koni; za 480 kron pa poštni direktorji noben Vrhnicičan noče konia dati. No, taka je poštna uprava. sem si mislil, je pač križ; taka je, kakršne so naše uprave sploh vse —

Vi, sodrug urednik, dopovejte vendar poštenu ravnatelju v Ljubljani, da se na Vrhniki za tak denar ne dobi konia in, da če se poštnega uslužbenca po 30 letni službi vpreže mesto konia — je to prav jugoslovansko!

Vrhnicičani pa od poštnega ravnatelja odločno zahtevamo, da pošto na Vrhniki uredi prav, da bomo pošto dobivali o pravem času!

Če ste nam znali pismo od 10 vinarjev na eno krono podražiti, je tedaj naša zahteva opravičena. —

»Kontrabantar«.

Rusko pismo.

Star ruski socialist — meniševik, je poslal dunajskemu sodrugu pismo. k! nazorno slika položaja socialne demokracije na Ruskem in katerega bistveno vsebino posnemamo po »Arbeiter-Zeitung«.

Ljubi sodrug! Živimo v znamenju »Internacionalne«. Odkar je z blokado nekam ohlajene, je postala Moskva božja pot Leninovih učencev vesolinskega sveta in zbirališče vseh mogočih odposlanstev, enketnih komisij in podobnega. Vsak dan dobivamo obiske: Angležev, Italijanov, Francozov, Amerikancev, Skandinavcev in sedaj celo Nemcev.

Glede Angležev vam bo gotovo že vse znano iz časnikov. Italijansko odposlanstvo je obstajalo na eni iz prepričanih komunistov (četudi ne popolnoma a la russe), na drugi strani iz socialistov. Prvim pripadajo Bombacci, Graziadeli, Serrati, zadnjim Darogone, Dugoni in drugi. Z Italijani, kakor že prej z Angleži, smo imeli več sestankov in porazgovorov, pri katerih nas je vodilo stremenje, da podamo inostrancem resnično sliko o ruskih razmerah. Da to storimo, smo smatrali za svojo internacionalno dolžnost. — ne govorim o tem, da je bila tudi naša dobra pravica. Toda, kdor pozna naše boljševike, se ne bo čudil, da so stvar popolnoma drugače razumeli. Razlagali so naše vedenje do inostranskih odposlanstev, zlasti do angleškega, kot prelom »državljanskega miru«, ki smo ga baže z ntimi sklenili z ozirom na poljsko vojno. Menda mi ni treba povedati, da nismo nikdar mislili na tako dalekosežen »državljanski mir« in da je bil tudi omenjeni »državljanski mir« (če že hočemo tako označiti našo izjavo, da smo pripravili podpori boljševiško vladu proti Poljski v bolu, kateri je bil ruski revoluciji usiljen) že od prvega dne vsesok enostranski, to se pravi: da niso boljševiki niti za hjo ustavili svoje »ramotne lažniive gonie proti nam in da se niso neštene odredbe strahovitih izjemnih zakonov, pod katerimi mora naša stranka delati, niti za las ohlajale. Da so govorili v takih okoliščinah o prelomu »državljanskega miru«, je bilo erdo hinavstvo, ne da bi tega omenili, da niso inostranska delavska odposlanstva po našem mnenju nikakršne agenture poljskega imperializma. A vse to ni branilo boljševikom, da bi ne dvignili grozovitega vrišča nad našim »izdajstvom«. Razzlasili so nas za »denunciante Lloyda - Georgea«, »povzročitelje«, za »duševne pomagače poljskih agentov«, ki so pogrnili v Moskvi baže smodnišnico v zrak itd.

Hudo kri je povzročilo posebno ljudsko zborovanje, ki se ga je udeležilo 4-5000 delavcev in ki ga je sklicala organizacija tiskarjev. Ta organizacija je bila med redkimi, ki so jo vodili oristaši naše stranke. Na tem zborovanju so imele v prisotnosti angleških odposlancev besedo vse socialistične stranke — prvič po poldrugi letu: tudi Černov, voditelj socialističnih revolucionarjev, je govoril — predsedstvo je obstajalo iz proti-boljševikov —, četudi ilegalno živi in va zasleduje s tiralicami. Na shodu, ki se je izpremenil v veličastno manifestacijo proti boljševizmu, je bilo le 2-3000 boljševikov. Černovu se je tudi sedaj posrečilo ubežati: to je bilo seveda več, kot so mogli boljševiki prenesti. Angleže so označili za oportuniste in agente britanskega imperializma, nas za plačane ali tudi neplačane agente Lloyda-Georgea. Organizacija tiskarjev se je razpustila, vodstvo so aretirali. Kar deževalo je aretacij in dekretov, ki so uničili svobodo zborovanja in govora. To je bila naši stranki zadnja plat blesteče internacionalne parade!

Sicer pa se je položaj naše stranke, ne glede na tistih par tucatov novoaretiranih, le malo poslabšal. Tudi dosedaj nam ni bilo mogoče izdati le en sam uboren tednik ali par brošuric, ali prirediti proste sestanke. In v sovjetih tudi ni bilo boljšev. Pri zadnjih volitvah novih sovjetov v februarju in marcu smo imeli v Odesi, Nikolaievu, Harkovu, Jekaterinoslavu, Moskvi, Tuli, Samari, Homelu, Smolensku, Vitebsku itd. velike uspehe. Upoštevati morate, da niso volitve tajne, ampak javne, da nudi volilne odredbe kandidatom vladne stranke vse mogoče prednosti, da ima vladna stranka vs. državno moč v svojih rokah. Vseeno smo dobili v mnogih mestih 50 in še več odstotkov glasov v delavskih kurijah. Kakšen je bil konec? Takot ob prvem zasedanju novovoljenih sovjetov so izločili naše odseke iz sovjetov in sicer z največjim izgovori. V Taškentu, ker — so »ogrski meniševiki« »izdali« komuniste, v Nikolaievu, ker niso hoteli naši sohr. izvoliti Lenina kot častnega predsednika sovjetov itd. (Konec prih.)

Sodrug! Delavci! Delavci!

Edini list, ki spada v Vaše družine, je socialistični dnevnik

NAPREJ

edini radikalni zagovornik Vaših pravic in koristi, Vaš neustrašeni sobojevnik in voditelj.

Zatorej proč z drugimi listi!

Citajte, naročite, »NAPREJ«!

Socializacija nemških premogokopov.

Kričeše nesoglasje med zasebnokapitalističnimi in splošnimi interesi v premogovni produkciji je prisililo že nemško revolucijsko vladu v l. 1918, da se pobavi z idejo socializacije premogokopov. V ta namen je bila sklicana posebna komisija, ki naj prouči to vprašanje, toda uspeh njenega dela je bil majhen in še danes potivajo njena poročila po zaprašenih arhivih. Sedanja vlada pa je v svoji stiski pozvala novo komisijo, ki je po štirimesečnem delu podala svoj predlog. To se pravi: dva predloga, ker si niso posamezni člani med seboj edini. Manjšina — in k tej pripadajo med drugimi Kautsky,

Hilferding, Hue, Braun — zahteva takojšnjo izvedbo podružabljenja. Vse premogovno gospodarstvo se stavi pod kontrolo posebne javne korporacije (Deutsche Kohlegemeinschaft), ki ga bo upravljala in urejevala razdeljevanje, izvoz in uvoz premoga. Zato bo pa imela neke pravice, tako do polastitve državnih in zasebnih podjetij itd. Prebitki se izročijo državnim blagajni. Njeni organi obstajajo iz: državnega premogovnega sveta, ki šteje 100 članov, izmed katerih je 15 vodij premogovnih obratov, 25 zastopnikov delavcev in 15 nameščencev, 15 industrijskih konsumentov in 10 zadnjih konsumentov. 5 članov izvoli parlament, 5 državni gospodarski svet, 15 tehničnih in gospodarskih strokovnjakov pa izvoli državni kancelar. Dalje upravlja korporacija poseben petčlanski direktorij, katerega pa premogovni svet vsak hip z dvotretjinsko večino lahko odpokliče. Direktorij dobiva stalne prejemke in ima svobodo dejanja, v kolikor je ne omejuje vsakoletni gospodarski načrt ali odredbe premogovnega sveta. Tako mora taisti polrditi otvoritev novih obratov, ukinitve, omejitve premogovnih okrajev in tarifne določbe. Premogokopna ozemlja se razdelijo v kakih dvajset okrajev, katerim načeljujejo glavni ravnatelji, posamezna podjetja pa vodi direktor z določenimi prejemki. — To je predlog manjšine, a večina komisijskih članov predlaga izvedbo socializacije v tridesetih letih. Med tem časom naj bi upravljali podjetja podjetniki sami kot nastavljeni organizatorji in soudeleženci pri gospodarstvu. Pridelani premog se izroči državniemu premogovnemu svetu po isti ceni, kakor je znašala pridelava. Svet določi tudi dobiček podjetnikov in ima pravico zahtevati izboljšanje obratnih sredstev, nakupovati podjetja, ustaviti delo itd. Privatniki ne smejo odpreti novih podjetij. Po tridesetih letih preide vsa produkcija v roke premogovnega sveta, ki obstoji kakor zgoraj iz različnih članov. To sta dva predloga in bodisi, da se uveljavi ta ali oni, do uveljavljanja je vendar še dolg korak. Vseeno se bo moralo že radi sedanjega položaja čimprej zgočiti.

MILLERANDOVA KANDIDATURA OMAJANA.

Pariz, 21. Pri posvetovanju parlamentarnih strank in senata se je razpravljalo o tem, ali naj se skliče radi volitve predsednika plenarna seja obeh zbornic. Načeloma je bila plenarna seja s 5 proti 4 glasovom odklonjena. Ko pa je nato Doumergue izjavil, da se razen Milleranda nahaja še en kandidat, so vse skupine glasovale za plenarno sejo. — Sklenilo se, da se bo vršila plenarna seja intri popoldne v senatu in da ob tej priliki zaznamujejo kandidate.

Pariz, 22. Leon Bourgeois je poslal Doumergueu pismo, v katerem odklanja svojo kandidaturu za predsedništvo, da lahko ostane v zvezi narodov.

RUSKO-POLJSKA VOJNA.

Moskva, 22. Frontno poročilo od 21. t. m.: Pri Grodnu so se sovražne čete zelo otačile in prešle v ofenzivo. Razvijalo se srditi boji v širni 50 vrst, zlasti pri Swisleczu.

KAMENJEV O ANGLEŠKI VLADI.

Moskva, 22. Kamenjev je dospel v Moskvo. O zadržanju britanske vlade se je izrazil, da se je po zmagah Poljske tako izpremenila. Sedaj se onača čim dalje večji vpliv onih, ki priporočajo blokado Rusije in novo zimsko vojno.

Politične vesti.

Madžarska tajna organizacija v Pečuhu, LDU poroča: Pečuska ekspozitura subotičke tajne policije je izvedla preiska-

vo v zadevi zarote proti namestniku kraljevega vladnega komisarja-podžupana, ki so jo zasnovali gotovi madžarski elementi. Zarota je bila organizirana na široki podlagi ter je bil njen glavni vodja grof Szechenyi, ki je pod izmišljenim imenom zbiral tolpo za izvršitev zarote. Ko so 18. t. m. detektivni subotičke tajne policije prišli na njegov dom v Somogy Tarnos, da bi ga aretirali, je s pomočjo svoje služničadi pobegnili skozi okno preko demarkacijske črte na Madžarsko. Tekom nadaljnje preiskave in zasliševanj so odkrili načrt obširno iredentistične agitacije belih agitatorjev iz Madžarske. Vodja policijske ekspoziture je odpotoval v Belgrad, da poroča o zadevi in da dobi novih navodil.

Izročitev dr. Šimraka. »Jutranji list« poroča iz Belgrada, da je predsedništvo parlamenta sprejelo od bana dr. Laginje šest predlogov, v katerih se zahteva izročitev poslanca dr. Šimraka sodišču.

Poljsko - litvinska pogajanja prekinjena. Predsednik poljske mirovne delegacije, ki bi se imel pogajati z Litvinci, so je 21. t. m. vrnil v Varšavo. Pogajanja so se prekinila. Litvinska vlada je sicer izjavila, da je pripravljena, umakniti svoje čete na takozvano Fochovo linijo, a je zahtevala, da se poljske čete ravno za toliko umaknejo od sedanje fronte, kakor Litvinci. Neutrarno ozemlje, ki nastane na ta način, naj bo pod poljsko - litvansko upravo. Poljska delegacija je smatrala te pogoje za nesprejemljive in je zapustila Kalvarijo.

Francoški delavci proti III. Internacionalni. Kakor poročajo listi iz Marseilles so zastopniki marseilleskih sindikalistov odklonili vstop v tretje internacionalo.

Poslanica, ki jo je Deschanel poslal senatorjem in poslancem se glasi: Moje zdravje mi ne dopušča več izvrševati visokih funkcij, katere ste mi zaupali. Vztrajal in vzdržal sem do skrajnega, vendar prišla je ura, ko ne morem izvrševati svojih dolžnosti in ko izročam svoje funkcije zopet v Vaše roke. Predsednik pozivlje k edinosti in miru. Naloga njegovega naslednika bo morala biti ta, da bo še lepši dela republike.

Meščanska vojna na Kitajskem je končala s popolnim porazom Japoncem prijazne militaristične stranke. Kantonska vlada bi se rada pogajala s severom. Lahko pričakujemo že v kratkem splošno združitev kitajskih provinc k protijaponski akciji.

Dnevne vesti.

Cene žitu

stalno naraščajo. Producenti v Vojvodini hočejo sporazumno s spekulanti zopet z letošnjo žetvijo izkoristiti pasivne kraje v Jugoslaviji. Vse kaže, da hočejo doseči cene, ki jih doslej še nismo imeli. Res, lepa bodočnost se obeta. Mi živimo v kronah; in 8 K — je za kilo pšenice zelo veliko — Srbi žive z dinarji in 2 dinarja menda se jim ne zdita preveč...

Agrarni odbori.

Po Sloveniji sestavljajo šele sedaj agrarne odbore. Pri tem gospoda prezira povsem organizacije K. D. Z. Že ve zakaj. Povemo, da tega ne bomo mirno gledali. Tako se nam poroča iz občin St Vid nad Cirknico, Novovasi pri Blokah, da so gospodarske odbore sestavili kar župani sami. Opozarjamo agrarno — reformno direkcijo v Ljubljani na to in pričakujemo, da bo te slučaje preiskala. Zahtevamo z vsjo odločnostjo, da se pri tem vpoštevajo podružnice »Kmetstvo - delavske zveze«, ker bomo sicer to svojo zahtevo znali uveljaviti preko Ljubljane!

Gospod Avajmalora.

Prijatelj našega lista nam piše: Ali poznate gospoda Avajmalora? Ne? No, če ga ne poznate, vam bom pa jaz povedal, kdo in kakšen je gospod Avajmatova. Tudi jaz ga dolgo nisem poznal; ko sem ga pa vsak prvi terek v mesecu videl ko-

rakati po Stritarjevi ulici, sem se začel zanimati zanj. Vedel sem, da je to gospod Avajmalora, nisem ga pa poznal bližje. Če ga n. pr. srečate na ulici in ga pozdravite vam zabrunda: Avajmalora! Ail če se mu pridružite tako-le zvečer pri pivski mizi in mu lepo in prijazno voščite dober večer, vam bo zagodel v nedolžnem tonu: Avajmalora! Spoznal sem ga namreč v lokalu, kjer »bog ven roko moile«. Vsak prvi terek v mesecu torej ga vidim skozi okno v Stritarjevi ulici, ko kozoprska na magistrat. Raven liki polenovka, redka siva brada, kozoprskač korak, pod pazduho velik sveženj spisov. Na neki občinski seji ga opazim na skrajni levi v predzadnji klopi. Aha, si mislim, gospod Avajmalora! Ta pa ta; ta jim bo pa že dal vardo gospodom purgarjem. Gospod Avajmalora se pretelega na desno, zdehajo na levo, po dvorani jim sviga omalovažujoč pogled. Pred njim na pultu leži debela mapa spisov gotovo jako važne vsebine. Gospod Avajmalora se zleknejo, odpro mapo in začno nekaj pisati. Gotovo kak samostojen predlog v blagor ljubljanskih občinarjev. Poročevalci govore, občinski očetje se oglašajo k besedi, gospod Avajmalora pa pišejo in pišejo... Seveda: predlog bo dolg, zato pa tudi važen. Gospod župan zaključilo sejo, še en bliskajoč pogled, mapa se zapre in gospod Avajmalora izginje iz dvorane. Kdo pa je tistile gospod tam doli? vprašam poleg mene stoječega občinskega slugo. A, tisti z onoz veliko mapo? Ja, veste, najlažje vam razložim stvar tako-le: V občinskem svetu je 24 liberalcev, 14 klerikalcev, 5 socialistnih demokratov in en divjak; ta je pa tisti, ki mu pravijo gospod Avajmalora. Tista mapa, ki jo nosi pod pazduho, vas ne sme motiti; to je namreč stanovanjski kataster, ki ga nosi gospod Avajmalora vedno s seboj; mož je namreč pri stanovanjski komisiji. Čudno, da ga še ni izgubil. K občinskim sejam hodi samo prisluškovat, da potem kaj napiše za »Reči Prapore«. Govoril je samo enkrat, pa še tistikrat jo je pomilil, ker je glasoval za podražitev stanovanj. Zakaj mu pravijo Avajmalora, ne vem, piše se pa Vencajz. Zadovoljen, da sem zvedel, kdo in kaj je gospod Avajmalora, sem odšel. Kadar ga bodele srečali, ponoči ali podnevu, z debelim svežnjem spisov pod pazduho, pa nikari ne mislite, da so tisto kaki važni politični spisi ali celo predlogi za občinski svet — bogne-daj! — tisto je le stanovanjski kataster, ki ga nosi gospod Avajmalora s seboj — no, recimo tako, kakor nosi ženska pompaduro! Eden nosi brke na »Es ist erreicht«, drugi pa pompaduro v obliki stanovanjskega katastra...

Sladkor — monopol. Vesti, ki prihajajo iz Belgrada, vsak dan kaj prijetnega povedo. Te dni smo brali, da predlaga minister dr. Stojanović, da naj bo »sladkor« — državni monopol. Mi bi temu kaj pritrdili, če bi v Srbiji ne smatrali sladkor za »luksus«. Pri nas, tedaj v krajih bivše Avstrije, sladkor ni luksus, ampak navadna dnevna hrana, ki jo rabijo ljudje zjutraj in zvečer. Ako se zgodi, da bo sladkor državni monopol in ako se ne preuredi pri monopolnem centralnem uradu nazaranje, da je sladkor luksus — potem: adijo s sladkorjem. Ne bo ga več!

Organizacijski vestnik.

Vestnik Svobode.

Dramatični odsek »Svobode« začne v nedeljo, dne 26. t. m. s prirejanjem rednih gledaliških predstav v Travnovi dvorani na Glinah. V nedeljo se vrizori »Faun«, komedija v 3 dejanjih; spisal E. Knoblauch, Začetek ob pol 8. uri zvečer. Pri predstavi sodeluje tamburaški zbor »Svobode« z Gline.

Sestanek igralcev športnega kluba Svobode se vrši danes dne 23. t. m. točno ob 7. v društvenih prostorih. Točna udeležba dolžnost!

LISTEK.

Skrivnost »rumene sobe«.

Francoško spisal Gaston Leroux. (Dalje.)

Ko sem vse tako pripravil, sem šel iz vrata, stekel k lestvi, pristopil io k zidu ter z revolverjem v roki pjezal navzgor.

Če se mi kdo posmehuje zaradi takih priprav, ga zavrnem na skrivnost Rumene sobe in na vse dokaze o morilčevi zvilačnosti, in če se zdi komu moj opis preveč podroben za trenutek, ki bi naj bil obvladan po hitrosti in točnosti odločitve in dejanja mu moram pripomniti, da sem namenoma tako na tolozo in na široko razporedil vse podrobnosti načrta svoje pasti, čeprav se le vršilo vse veliko hitreje, kot morem opisati to vašim očem. Hotel sem biti obširen in točen v zagotovilo, da nisem prezrl nobene posameznosti izmed razmer, v katerih se je odigral

prečudni pojav ki le, do svoje razjasnitve, dokazoval bolje kot vse Stangeronove teorije, razkrajanje snovi, da, lahko rečem trenutno razkrajanje snovi.

XVI.

Izredni pojav razkrajanja snovi, Izpisek iz Rouletabillove beležnice. (Nadaljevanje.)

Zopet sem torej pred oknom pri kameniti plošči, nadaljuje Rouletabillo, in zopet se dvigne moja glava nad ploščo: poizkušam videti med zavesama, ki sta ostali kot sta bili že prej vznemirjen, kaj dela morilec. Če bi mi mogel še kazati hrbet! Če bi še sedel pri mizi in pisal... A morebiti... morebiti ga ne bo več tukaj!... Kako bi mogel uti?... Ali nimam faz njegove lestve?... Zberem vso svojo hladnokrvnost. Olavo premaknem še malo višje. Pogledam: tukaj je: zopet vidim njegov nerazumerno velik hrbet: sence, ki jih meče sveča, ga oblikujejo se čudovitejšo. Samo, piše ne

več, in sveča ne stoji na pisalni mizi. Sveča stoji na tleh in on le sklonen nad njo. Čudno ravnanje, a meni pride prav. Veliko bolj sem miren. Snpem se še višje. Stojim že na zadnjem klinu. Z levice se obrnem za obod pri oknu. Srce mi začne burno utripati. Revolver vzamem med zobe. Tudi desnica že drži za okno. Se uren koleb, krepak oprtem in na oknu bom... če ne bo lestva!... In to se zgodi. Prisiljen, oretti se na njo nekoliko silneje, sem že čutil prei, kot je moja noga zapustila klin, kako se je zamalala. Podrsne se po zidu in pade z velikim ropotom na tla. A moja kolena so že pri plošči... Hitro, boli kot sem si upal misliti, se snpem na okno... A morilec je bil še urnejši kakor jaz... Slisal je, kako je zaropotala lestva po tleh, in pošastni hrbet se je sklonil kvišku, mož se je obrnil proti meni... Videl sem njegovo glavo... ali sem dobro videl njegov obraz?... Sveča je stala na tleh in je zadostno razsvetljevala le njegove noge. Vse višje nad pa-

spm je bilo zavito v mrak, v noč... Videl sem kadrasto, bradato glavo... Nore oči: ob bledih licah košata brada, kolikor sem mogel v tem mračnem trenutku zaznati, rdečkaste barve... samo zdelo se mi je tako... Ta obraz mi je bil popolnoma neznan. To je bila tudi nočavina zaznava o neznanu v tel medleči rezsvetlavi... Nisem poznal tega obraza, ali vsaj, nisem ga spoznal.

In sedaj, treba je biti hiter!... treba je biti veter! vihar!... blisk! A, bes ga lopi... Medtem ko sem se sklonil na okno, pokleknil, vstal in skočil v sobo, me je že neznanec zagledal na oknu ter se pognal, prav tako kot sem pričakoval, proti sobi, odprl vrata in bežal. Pa že sem bil za njim z revolverjem v roki! Tukaj sem: »Za menoj! Za menoj!« Kot strela sem drvil skozi sobo in vendar sem mogel zapaziti, da je obležalo na mizi belo pismo. Dohtel sem neznanca v predsobi, da je odprl vrata v galerijo, je izgubil najmanj eno sekundo. Skoraj sem se

ga že dotaknil: zalopnil mi je vrata pred nosom. A imel sem perutt: v galeriji je bil zopet samo tri metre pred menoj... Z g. Stangeronom dirava skupaj. Neznanec se je obrnil, še vedno kakor sem prerokoval, no desni galeriji, to je tam, kjer si je izhod prijavil...

Sem, Jakob! Sem, Larsan! Kričim na vse grlo. Sedaj nam ne uide! Kričim sem veselja nad zmago... Neznanec prihiti na križišče obeh galerij koma! dve sekundi pred nami, in odločini trenutek, ki sem ga pripravil tako skrbno, je prišel! Butnili smo vsi skupaj: g. Stangeron in faz sva pritekla od enega konca desne galerije, oče Jakob je prišel od drugega konca iste galerije, in Larsan prihiti iz prečne galerije. Butnili smo se, da smo skoraj popadali...

A niera ni tukaj! Spogledali smo se s topimi očmi očmi polnimi groze pred nemočim: Niera ni!

(Dalje prihodajle.)

Dnevna kronika.

Občinski uradi. pazite pri izdelavi volilnih imenikov!

Deželno sodišče v Ljubljani nam sporoča:

Občinski uradi so do smislu čl. 20 zak. z dne 3. septembra 1920 št. 336 ur. l. začeli pošiljati volilne imenike, ki so splošno pomanjkljivi. vsled česar se morajo vračati. To pa povzroča mnogo nepotrebnega dela sodišču in občinam. Pomanjkljivosti, ki se kažejo pri poslanih imenikih, so te:

Po čl. 21 nav. zak. morajo občinski uradi rabiti od ministra za notranje zadeve predpisane obrazce, kakor je občinski uradom tudi naročila deželna vlada za Slovenijo z razpisom z dne 18. septembra 1920 št. 14.602. Kljub temu porabljajo občinski uradi stare tiskovine, ki pa nimajo vseh predpisanih rubrik, manjka namreč važna rubrika »polklic« vsled česar takih volilnih imenikov ni moči potrditi.

Po čl. 20 nav. zak. se mora na koncu vsakega izvoda imenikov zapisati z besedami (ne samo s številko) število vpisanih volilcev in število listov imenika. Ta zaznamek navadno manjka.

Dalje je zapisati na koncu pri datumu opravljenega števila t. i. ona številka, pod katero je volilni imenik pri občinskem uradu vpisan v vložnem zapisniku. To se splošno prezre.

Volilni imenik je datirati in ga morata podpisati občinski predstojnik (župan) in tajnik. Če občina nima tajnika, podpisuje mesto njegovo občinski odbor ali prisodnik sveta. Podpisati ga torej mora pooblaščenec občinski predstojnik ali njegov namestnik z dvema občinskima svetovalcema oziroma guverner ali njegov namestnik z dvema članoma dodelenega n. v. sodstva. Pri podpisu je na vsak izvod priložiti tudi občinski pečat. Na poslanih imenikih pa je manjkalo včasih vsak zahtleček ali pa so bili podpisi nepopolni.

Pri vsaki črki v volilnem imeniku je pustiti nekaj vrst praznih za naknadne vpise volilcev vsled reklamacij.

Da se prihrani nepotrebno delo z vračanjem in popravilnim imenikom, se občinski uradom priporoča, da se strogo držijo teh predpisov. Imenike je odposlati v 2 izvodih na pristojno prvostopno sodišče najkasneje dne 26. t. m.

Že pri sestavi imenikov je strogo paziti na določbe čl. 9. 10. 11 in 20 nav. zak. (kdo ima pravico voliti) da ne bo nepotrebnih reklamacij.

Cenjene naročnike, ki so zaostali z naročili, prosimo, da nam jo takoj pošljejo, sicer bi bili primorani pošiljanje prekiniti.

»Gospodarska banka«. Klerikalci so ustanovili banko, ki se je nazivala »Gospodarska banka« — ko so pa čili, da so naše zadruge ustanovile »Zadružno banko«, so takoj izpremenili svoji banki ime v — »Zadružno gospodarsko banko«. Prosimo tedaj, ne zamenjavati te banke z našo »Zadružno banko«.

Nabiranje materiala za revizijo uvozne carinske tarife. Ministrstvo trgovine in industrije je začelo predelavati gradivo za revizijo uvozne carinske tarife in je pozvalo potom okolišne vse gospodarske institucije, da ji predložijo nabrano gradivo. V ta namen pozivlja Zveza trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo in Ljubljani vse trgovce, da ji takoj sporočijo svoje zadnje konkretne predloge. Pozivljamo vse trgovce, da naznanijo vsak konkretan primer, kjer so plačali uvozne carine več kot 25% fakturne vrednosti uvažanega blaga. Pri tem je treba navesti 1. konkretno oznako ali opis predmeta, 2. po kateri carinski postavki je bilo blago klasificirano, 3. koliko je znašala takrat fakturna vrednost tega blaga. Ker so ti podatki najboljše razvidni iz carinske pobotnice, prosimo zvezo trgovskih gremijev in zadrug, da se po možnosti priloži carinska pobotnica. Brez stvarnih podatkov so vloge brezpomembne in se ne morejo vpoštevati.

Krušne cene. Od četrtega 23. t. m. dalje se bode prodajal kilogram belega kruha po 14 K in kilogram črnega kruha po 8 K. Pol kilograma težki hlebi ali štruce se smejo računati po 7 K, odnosno po 4 krone. To je gotovo posledica izredno dobre žetve!

Hermann Wendel v Ljubljani. Včeraj je dospel v Ljubljano s študijskega potovanja po Makedoniji nemški sodrug Hermann Wendel. Potuje nazaj v Nemčijo.

Zahteve učiteljev. Učitelji iz Ljubljane so zahtevali preko učiteljskega združenja, naj bodo učitelji nvrščeni v uradniško pragmatiko.

Razgrnjeni dinarski bankovci. Narodna Banka objavlja, da mora vsaka stranka, ki

hoče na blagajni banke zmenjati poškodovane ali razgrnjen dinarske bankovce, in to državne ali bančne emisije, položiti po dve kroni odškodnine.

Umrla je soproga sodruga Fr. Senerja v Rajhenburgu. Soprogu je zapustila šest nepreskrbljenih otrok. Bolehala je za rakom v želodcu in je umrla v ljubljanski bolnici po operaciji. Pogreb je bil včeraj. Rajhenburški sodrug izrekajo svojo soprogo najsrčneje sožalje!

Vinska trgatve v Celju. Osrednje društvo živilskih delavcev za Slovenijo. Podružnica Celje vabi na veliko vinsko trgatve, ki jo priredijo mlinarji, peki in mesarji v vseh prostorih v gostilni pri »Zelenem travniku« v Celju v soboto, dne 25. septembra 1920. Nastop pevskega društva »Naprej«. — Pri ljubljanski godba za koncert in ples. Šaljiva pošta, loterija in dražba. Kavarna, slaščičarna itd. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 9 K za osebo. Konec ob 4. uri zjutraj. Čisti dohodek je namenjen za obbolele člane. Za obilno udeležbo se priporoča odbor.

Rudarska šola v Celju bo začela s poukom 18. oktobra.

Glavna carinarnica II. vrste se je ustanovila na Jesenicah.

Stavka pekarskih pomočnikov v Zagrebu se je v ponedeljek končala. Dosegel se je sporazum med pomočniki in mojstri, in sicer v prid prvih.

Tekmovanje hlapcev za prvenstvo, ali današnje jugoslovansko edinstvo. Med Hercegovince so zbrali meščani večjo vsoto za meč, ga podare regentu, ko je posestil Sarajevo. Še pred regentovim prihodom so se kregali po časopisih, kdo bo izročil regentu meč, ker so Srbi zahtevali to »čast« zase, dočim so Hrvati zahtevali, da so tudi oni zastopani v deputaciji. Končno se je sklenilo, da naj deputacija sestoji iz enega Srba, Hrvata in enega Slovenca. Med tem je prispela deputacija srečno v Sarajevo. Sedaj pa je vrag zanetil drugi spor. Kdo bo govoril in kdo bo izročil meč. Srbi so zahtevali, da njihov odposlanec stori oboje. Temu so pritrdili tudi vsi odposlanci iz Hercegovine. Sedaj pride pa najhujše. Hrvati so se temu uprli in so izjavili, da ne bodo pristojstvom izročili meča, kakor tudi nobenim drugim svečanostim ob bivanju regenta v Sarajevo, če se sklep ne razveljavi. Toda tega spora menda ni mogel rešiti niti ministrski predsednik dr. Vesnić, ki je igral vlogo posredovalca. Sedaj namreč poročajo, da je izročila meč nek gospod. Čudimo se samo, da ni prišlo do pretepa med deputacijo, kajti v boju za slavo in izkazanje je to čisto mogoče. Kje smo se?

Cene stanovanj v Zagrebu. V Zagrebu velja stanovanje letos po privatni osebi zgrajeni hiši, obsegajoče dva sobi in kuhinjo mesečno 1000 K najemnine. Toda poleg tega zahteva listni gospodar od najemnika, da plača najemnino za pet let naprej, torej 60.000 K. Če pa ravno ne zahteva, da plača najemnino najemnik za pet let naprej, pa zahteva od njega, da podpiše pogodbo, po kateri mora ostati v stanovanju najmanj pet let. Neki lastnik novozgrajene hiše pa zahteva za stanovanje, obstoječe iz štirih sob in pritlikin, 5000 kron mesečno, za stanovanje iz treh sob in pritlikin 4000 K. Najemnino zahteva za celo leto v naprej. Te cene morejo plačati samo vojni dobničarji, trgovci, bankirji itd., a ti imajo sedaj cena stanovanja, katerih pa ne bodo hoteli zapustiti. Isto se nam obeta v Ljubljani. Zato je dolžnost pokrajinskih vlad, da prisilijo na kapitaliste, ki bodo morali se potem preseliti v te novozgrajene hiše. Toda sedanje vlade skoraj da ne poznajo svojih pravih dolžnosti.

Dvojna pravica. Poročajo nam: Hlapec g. Volte je v takem diru pridrvel v kočijo izvoška Preka, da mu je voz pokvaril. Bil je zato pozvan pred sodnijo in je moral plačati 20 K globe. V toliko bi bila stvar poravnana, toda zgodilo se je, da je nek izvošček, ki je vozil počasi in je ljudi opozarjal, dobil za veliko manjšo nerodnost 5 dni ječe. Omenimo še to, da je bil hlapec zagovarjal dr. Pegan, ki je g. Volte velik prijatelj. Značilno! Vse kaže, da se bližamo s hitrimi koraki madžarskim razmeram, madžarski justici, o kateri smo zadnjič enkrat govorili!

Fran Stipetić umrl. V Zagrebu je umrl dne 17. t. m. v 57. letu svoje starosti igralec Fran Stipetić. Cela generacija se je učila iz njegovega rokopa, ker je bil obenem prepisatelj.

Tatvina vojaškega blaga. Vrhničan Ivan O. je v času orožne vaje pri konjskem depotu dravske divizije pokradel štiri vreče ovs, razno konjsko opremo v vrednosti 2200 K ter je dalje z vojaških avtomobilov zrezal znatno množico gumijev v vrednosti 12.000 K. Polica je aretirala v trenutku, ko je hotel te stvari prodati. Oddalil so ga vojaškemu sodišču.

Streli in senzaciji v Ljubljani. Predpreteklo noč so vojaške straže, sami rekruti, silno streljali pri municijem skladišču na ljubljanskem polju. Senzacionalne vesti, ki so se včeraj širile po Ljubljani, so brez vsake podlage. Bili so samo številni alarmni streli.

Usoda starca. Sivolasi Janez Peternel, ki je že zaradi ropa prestal 12letno ječo, je bil pred ljubljanskim deželnim sodiščem obsojen na eno leto težke ječe, ker je ukradel nekemu posestniku pri Škofji Loki bakren kotel ter ga prodal. Peternel se je resignirano izjavil proti državnemu pravdniku: »Če človek enkrat pride Vam v roke, nikdar ga več ne izpustite!«

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske. V tednu od 12. septembra do 18. septembra se je rodilo 24 otrok (2 mrtvorojenca), umrlo pa je 33 oseb, od teh 18 tujih. Za otročico sta umrli 2 tuji osebi, za grizo 3 domačini in 6 tujcev, za jetiko 2 (1 tujec), vsled mrtvovoda 2, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 17. Za infekcijskimi boleznimi je obolelo: za otročico 2 tujki, za grizo 14 ljudi (4 tujci, 3 vojaki), za vrtolice 1.

Po svetu.

— Bela Kuhnovc žrtve. Uradni list Horthyjeve vlade »Budapesti naplo« javlja, da je budimpeštansko kazensko sodišče sestavilo seznam vseh onih, ki so postali v Pešti ali na deželi žrtve rdečega terorja. Usmrčenih je bilo v Budimpešti od revolucionarnega sod. 6, od vladajočega sovjeta 5, od teroristov 18, od rdečih gardistov 8, torej skupno 37 oseb, na deželi od rev. sod. 32, od vlad. sovjeta 163, od teroristov 60, od rdečih gardistov 37, skupno torej 292 oseb. Na vsem Madžarskem torej 329 oseb. To vendar še ni 40.800 ljudi.

— »Arbeiter Zeitung« je po poročilu »Naprzodu« na Poljskem odvez poštini debit.

— Blamaža madžarskega poslanca v Ameriki. V zadnjem zasedanju Katoliške ljudske zveze je poročal bivši madžarski ministrski predsednik Karel Huszar o svojem propagandnem potovanju za posojilo v Ameriko. Že iz njegovega redkobesednega poročila je razvidno, da mu je grozila več kot enkrat življenska nevarnost. Interesantne podrobnosti pa prinašajo ameriški listi. Njegov sprejem je za las podoben sprejemu, ki ga je doživel znani habsburški občan, general Haynau: delavstvo ga je iz Amerike dobesedno zapodilo. — Od 700 klerikalnih organizatorjev napovedanih shodov se ni mogel Huszar, ki je menil, da mu bodo dolarji kar kapali v bisago, udeležiti niti enega! Po vseh mestih, kjer prebiva ogrski delavstvo, je to pritegalo velikanska zborovanja proti Huszarju in belemu terorju. Pridružili so se jim tudi romunski proletarji, ki so zahtevali njegovo izročitev, ker je dal med vojno toliko nedolžnih ljudi poklati, izročitev njega, ki je imel tako veliko poželjenja po izročitvah! Konservativna »New - York Tribune« piše: »Potrebna je neke posebne vrste zmešanice hlinavstva in samoprevare, da bi mogli dokazati, da obsoja mirovna pogodba revni mali ogrski osem do devetmilijski narod k smrti, narod, ki se je baje branil vojne in ki želi ostati v miru, isti narod, ki se sedaj baha, da sprejme boj s 120 milijoni Rusov. « Pozneje piše: »Ogrska ima dovolj dela doma; tam se koljejo nedolžni ljudje, tam uklepajo demokratsko gibanje; in od tam je primorana zbežati vsaka demokratska vodilna osebnost z zdravim razumom na Dunaj. Pod takimi pogoji ne smemo presrečno jemati tolikrat ponovljeno trditve, da postanejo ogrski teroristi rešitelji sveta.« Četudi se ni upal Huszar v Ameriki niti ganiti, je dobil uradno politično neštevito pozivov, naj ga deportirajo. Že po treh dneh je bil primoran, da jo odkuri s prvim parnikom in, kakor poroča njuljorska »Tribuna«, ne brez migljaja iz višjih ameriških krogov, da jim je njegova prisotnost neljuba. — Tako se je žalostno končala njegova pot, ki nam je takšen dokaz, kak ugled uživa po svetu madžarska bela strahovlada v specijelnem in mednarodna belo-črna internacionala v splošnem.

— Brezposelnost na Nemškem. Po uradnih ugotovitvah je znašalo število nezaposlenecv 1. t. m. 312.506 mož in 107.279 žensk. K temu je treba računati tudi 287.615 družinskih članov, ki so prejemali podporo.

— Cena kruha v Franciji. En kilogram kruha velja v Franciji 1.30 franka, 100 kg pšenice 100 frankov, moka 128 frankov; na drobno pa velja en kilogram moka 1.75 frankov.

— Brezžični telefon je začel z dobrim uspehom uporabljati znani tiskovni urad Press Association. Nekaterim angleškim listom — na koje je ta način zaenkrat še omejen — že oddaja tem potom depeše.

— Verdiju v čast so odkrili v Parmu ogromen spomenik, delo kiparja Ettorea Ximenesa, ki je bil za svoje delo imenovan za častnega meščana mesta Parme. Spomenik ima obliko velike okrogle dvoranice z obloki, koje sprednje stolpe krasijo kipi, predstavljajoči junake glavnih Verdijevih oper.

Vest o potopu ladje »Echro«, ki ima na krovu transport češkoslovaskih legionarjev, je popolnoma neresnična. »Echro« je bila dne 10. t. m. v Honolulu in je sedaj na potu v Trst.

Spominjajte se volilnega sklada!!

Kulturni vestnik.

I. Pokrajinska slikarska razstava. V nedeljo 26. t. m. se bo v slikoviti dolenski metropoli, prelepelem Novem mestu pod patronanco enega naših največjih slikarjev R. Jakopiča, slovesno otvorila prva pokrajinska slikarska razstava. Razstavljena bodo imeli svoja umetniška dela nekateri že znani dolenski slikarji kakor B. Jakac, J. Aučik, J. Čargo in pa slikarski naraščaj J. Cvelbar, Z. Skalicky, M. Mušič, B. Grad in pa J. Avsec. Za umetnostne kritike in zgodovinarje bo pričujoča slikarska razstava izredne važnosti in to v vsakem oziru, ne glede na dejstvo, da se bodo odpirale nekateremu obiskovalcu svetle perspektive. Zvečer istega dne se bo vršil v Narodnem domu v pričujočnosti ljubljanskih umetnikov običajen tedenski literaren večer, pod vodstvom sotrudnika »Dom in Sveta« A. Podbevška in akademičnega slikarja B. Zakaca, ki vodita v slavonski organizaciji »Klub dol visokošolcev« še nedavno ustanovljeno »Lekcijo za umetnost«. Podrobnosti se še objavijo.

Priroda. Izšla je 7. številka popularnega prirodoznanstvenega časopisa z vsebino: G. Sajovic: Zelena krastača. — Kemija osloboditelja boli. — C. Darwin: Govor. — Umetni vulkan. — Perpetuum mobile. — K. Ewald: Korov. — Atlantis. — Nebo v oktobru. »Priroda« vsem najbolj priporočamo. Velja letno 30 K, za dijake in učitelje 20 K. Naslov: »Pravda«, Zagreb, Demetrova 1.

Knut Hamsun dobi letos Nobelovo nagrado. Letošnjo Nobelovo nagrado za književnost dobi, kakor poročajo iz Koda-nje, norveški pesnik Knut Hamsun. Našim čitateljem je njegovo ime znano po njegovem prvem umotvoru »Glad«, ki smo ga pred pol letom priobčevali v prevodu kot podlistek. Hamsun se je povzpел od čevljarja, ladijskega sluga, sprevednika na električni cestni železnici in vsakevrstnega delavca v Ameriki, do svetovnega pisatelja in se proslavil s svojim prvim romanom »Glad«; pozneje je zavel prvo mesto med pisatelji. Hamsun je danes star 60 let.

Gospodarstvo.

— »Slovenska banka«. Znana družba »Impex« ter gg. Franc Vokač in drugovi so dobili dovoljenje za ustanovitev »Slovenske banke«. Za to ustanovitevjo stoji tudi g. Iv. Hribar, naš poslanik v Pragi, z njim pa ruski in češki kapital. Glavnica je proračunjena za enkrat na 20 milijonov, ki se pa lahko zviša na 60 milijonov.

— Po trgovinski pogodbi s Češkoslovaško bodo dobili od odobrenega izvoza 15.000 vagonov žita Češkoslovski 800 do 900 vagonov. Razen tega dobi Češkoslovaška iz Jugoslavije 200 vagonov masti in svinjskega mesa. V zameno dobi Jugoslavija koks, sladkor in železo. V pogodbi je tudi določeno, da se bodo v Češkoslovaški popravljale naše lokomotive in vagoni. Pričela so se tudi pogajanja o carinski pogodbi, ki se bodo nadaljevala v Pragi. Naši delegati bodo odpovali še ta teden v Prago.

— Proračun poštne hranilnice. Finančni odbor je pričel razpravljati o proračunskem načrtu glede poštne hranilnice. Ko bo odbor izdelal glede tega svojo opombo, bo finančni minister izdal odredbe na podlagi mnenja finančnega odbora.

— Minister za agrarno reformo je razdelil med dobrovoljce doslej okoli pol milijona juter zemlje.

— Pot okoli sveta. Poročnik Heri Roget se je vrnil iz svoje poti okoli sveta srečno v Lyon. Došel je via Varšava, Lvov, Bukarešt, Carigrad, Atene in Rim.

— Zemljišča veleposestev se dajejo v štiriletni zakup. »Uradni list« deželne vlade za Slovenijo objavlja uredbu, kako je zemljišča veleposestev dajati v štiriletni zakup. Ministrstvo za agrarno reformo je pooblaščen, da dotle, dokler se definitivno ne izvede razdelitev veleposestev, prevzema v svojo upravo zemljišča, ki so vpisana v katastralnih posestnih listih, na ime veleposestnikov in so razpoložna v namene agrarne reforme, ter jih da začasno za štiri leta od 1. oktobra 1920 do 30. septembra 1924 v zakup osebam, navedenim v § 9. predhodnih odredb, kmetijskim zadružnim organizacijam ali skupinam interesentov agrarne reforme. Ta rok se lahko podaljša, dokler zemljišče po zakoniti poti ne preide v list zakupnikov.

Sport.

Sportni teden. Opozarjamo vse klube, da se prijavijo sklenjeni z dne 23. t. m. kakor je bilo objavljeno in da se naknadne prijave sprejmejo le proti dvojni prijavi. Naknadno še objavljamo, da znaša prijavnina za lahkoatletične tekme K 10 za osebo, ne glede za koliko kategorij se prijavljajo. Zmagovalci vsake kategorije dobe kolajno »Sportne zveze« za prvenstvo Slovenije. Razpis tekme preizkušnje konj v vojaške namene se radi tega spremeni v toliko, da dobe zmagovalci prve skupine te kolajne.

Nogometna tekma. V petek, dne 24. t. m. ob 17.30 se bo vršila na igrišču S. K. Hribe ob vsakem vremenu nogometna tekma med S. K. Hermes in S. K. Primorje.

Pred volitvami.

Volilni red za ustavotvorno skupščino (konstituanto).

(Dalje.)

Reklamacijo napiši na polo papirja in sicer napiši za vsako osebo, katero reklamiraš, reklamacijo na posebno polo.

Vsaki reklamaciji napravi naslov (n. pr. Občinskemu uradu v . . . Okrožnemu sodišču v . . . Deželnemu sodišču v . . .), priloži datum in podpiši čitljivo svoje krstno ime in priimek, nkljče in natančen naslov z navedbo h. št.

Ostala vsebina reklamacije, s katero se bo zahtevalo popravilo volilnega imenika, bo seveda v vsakem slučaju različna. Za vsako navedbo v reklamaciji (da ima kdo domovinsko pravico, da je stalno naseljen v občini, da je n. pr. kdo bil lani obsojen radi tatvine, da zato nima volilne pravice itd.) bo treba predložiti posebno od javne oblasti izdano listino ali potrdilo (n. pr. domovinski list, potrdilo občine o stalnem bivanju, potrdilo sodišča ali občine o kazni itd.). Brez take javne listine reklamacija ne bo imela uspeha!

Take listine oz. potrdila bodo morale izdati vse pristojne oblasti na zahtevo vsakomur in sicer koleka prosto tekem 24 ur.

Svoječasno bomo v »Napreju« objavili nekaj vzorcev, kako naj se napravljajo reklamacije. Pri tisti priliki bomo tudi povedali, kake listine bodo oblasti zahtevale zato, da se dokaže, da je kdo n. pr. do plemenit bivanju, potrdilo sodišča ali občine o kazni itd.). Ze danes smo radovedni kako se bo to dokazalo!

Če zahtevaš, ti mora sodišče oz. občina potrditi, da si vložil reklamacijo. Tako potrdilo zahtevaj vedno in za vsako reklamacijo posebej!

14. Kako te nadaljno reklamacijsko postopanje?

O vsaki reklamaciji mora občinski urad sklenati v 24 urah od takrat, ko je bila vložena. Če ti ugodil ali ne. Ta sklep se mora onemu, ki je reklamiral, takoj oblativiti. Če pride zato drašat, naznaniti se pa mora tudi tistemu, ki ga je občinski urad na podlagi kake reklamacije sklenil črtati.

Torej če si v imeniku, ki ga te občina sestavlja, boš obveščen, če te bodo črtali iz imenika. To obvestilo se ti bo dostavilo v lastne roke na način, kakor se dostavljaio tožbe.

15. Kaj napraviš, če občinski urad reklamacij ne urodi?

Če si napravil reklamacijo in je občinski urad tvojo reklamacijo zavrnil, torej tvoji zahtevi ni ugodil, si še lahko pomagaš.

Če so tvojo reklamacijo zato zavrnili, ker ti nisi predložil potrebnih dokazil (listine, potrdila itd. gl. točka 13), lahko vložiš novo reklamacijo z novimi listinami, ako v t. 11 navedeni 8 dnevni rok še ni potekel.

Ako pa je ta rok že potekel, pa se zoper sklep občinskega urada lahko pritožiš na pristojno v t. 9 imenovano sodišče in sicer v 24 urah od takrat, ko si zvedel, da je tvoja reklamacija zavrnjena. Ker te mora občinski urad o zavrnitvi obvestiti pismeno (na podpis) se boš moral torej s tako pritožbo požuriti, da ne zamudiš kratkega roka 24 ur.

16. Kaj napraviš, če občinski urad o tvoji reklamaciji ne sklene?

Če občinski urad v teku 24 ur po vloženi reklamaciji o njej ni sklenjal, imaš pravico reklamacijo še enkrat vložiti naravnost pri pristojnem sodišču t. 9.)

17. Kaj napraviš, če so te v imeniku črtali ali če se črtanja bojiš?

Če so te na podlagi kake reklamacije iz imenika črtali in te o tem obvestili (t. 14. odstavek 2) se moraš v teku 24 ur potem, ko sprejmeš ta sklep, pritožiti na pristojno sodišče (t. 9.) in tei pritožbi priložiti potrebne listine, iz katerih je razvidno, da imaš pravico do tega, da si v volilnem imeniku.

Lahko pa se tudi priteni, da je občinski urad reklamacijo, s katero je hotel kedo doseči, da se izbriše iz volilnega imenika, sicer zavrnil, ti pa se vendar bojiš, da bi morda sodišče ponovno vloženi reklamaciji ugodilo. V tem slučaju moraš v teku 24 ur od časa, ko si dobil obvestilo, da je občinski urad reklamacijo zavrnil, pri občinskem uradu predložiti dokazila, ki podpirajo tvojo volilno pravico.

L. N. Tolstoj.

Moški in ženska.

(Poslovenil Fran Pogačnik.)

(Dalje.)

Vsled nerazumevanja krščanskega duha navadno dele ljudi v kristjane in ne-kristjane. Najneprimernejša delitev obstoji v tem, da se smatra za kristjana le krščen človek. A tudi delitev ljudi na podlagi Kristusovih naukov, da bi bila primerna, po kateri se imenujejo kristjani oni, ki žive čisto rodbinsko življenje v nasprotju z ubijalci itd., ki žive drugače, ni pravilna. Krščanstvo ne pozna črte, ki loči kristjana od ne-kristjana. Je svet, ideal, Krist; in je mir, telesnost in — povzdiga v Kristovem imenu, h Kristu po tej poti.

Tako je tudi v spolnem življenju ideal popolna, dovršena čistost. Človek, ki služi Bogu, si mora prav tako malo želeli žitnosti, kakor plače. A pot k čistosti kaže razne postaje. Eno se lahko pove onim, ki žele odgovora na vprašanje, ali naj se ženijo, ali ne: »Ako ne vidite ideala v čistosti in ne čutite potrebe, stremeti za njim, hodi nevede za čistostjo po čisti poti zakona — kakor človek visoke rasti, videč pred seboj stolp, ne more pokazati tega manjšemu človeku, ki stopa poleg njega in ne vidi stolpa, nego le smer, a mu mora zato naznačiti kako drugo znamenje na tej poti, tako znamenje je pošten zakon za one, ki ne vidijo ideala čistosti. Tako moramo učiti jaz in morete tudi vi. Kristus ni učil

in ni mogel učiti nikogar drugega kakor čistosti.

Boj je življenje, le bojevali se pravi živeti. Odmora ni. Ideal je vedno pred menoj in nikdar nisem miren, dokler ga ne dosežem ali se mu ne približujem.

Vzemimo za ideal spolno vzdržnost! — Ne zadovolji me zadovoljenje telesnih čustev, ki umiri za hip moje strasti, kakor nasičenje glavnih okoli mene ne more zadovoljiti mojih potreb. Zadoščati mi more le javno spoznanje ideala v vsej njegovi višokosti, jasna zavest svoje slabosti v vsej oddaljenosti od ideala in stremenje, približati se idealu. Zadoščati mi more le to, nikakor pa ne stanje, v katerem mižim in ne morem videti razlike med svojim stanjem in zahtevami ideala.

Boj s polnostjo je najtežji boj in ni ga stanja ter življenjske dobe, razen najtežnejšega detinstva in onemoglosti starosti, da bi bil človek brez tega boja. Zato pa se te borbe ni treba plašiti in se nadejati, da pride morda doba brez teh bojev, ter niti trenutek ne omahovati, nego čuvati in uporabljati vse pripomočke, ki slabe sovražnika: izbegavati, kar razburja dušo in telo in neumorno delati. To je eno. Drugo pa je: Ako vidiš, da v boju podležeš, oženi se, to je, izberi si ženo, ki je zadovoljna stopiti s teboj v zakon in si reci, ker se že ne moreš vzdržati, da ne bi padel, tedaj padeš le s to ženo in boš skupno z njo vzgajal deco, ako jo dobiš, ter se z njo vred, vzdržuj jo, približeval čistosti, čim preje, tem bolje. Drugih sredstev ne

poznam. Da moreš tedaj z uspehom naporjati prvo kakor drugo sredstvo, je najvažnejše, okrepiti svoje vezi z Bogom, pomiriti, da od Boga izviraš in da se k njemu povrneš in da je smisel in cilj vsega tega življenja, izpolnjevati Njegovo voljo.

Čim bolj boste mislili Nanj, tem bolj vam bo pomagal.

Se nekaj! Ne obupajte, ako ste padli! Ne mislite si, da ste izgubljeni, da se vam ni treba več čuvati in da se morate pogubiti. Nasprotno, ako ste grešili, borite se iznova z večjo energijo.

Napadi pohotnosti skale misli in jih zamore. Ves svet otemni; odnošali do sveta postanejo nejasni. Ostanjejo le slučajnost, mrak, nemoč.

Mnogo si trpel vsled te strasti, uboječ, zlasti kadar je bila razuzdana, to je, kadar je imela pristo pot. Vem, kako ena vse zakriva, začasno vse uničuje, s čemer sta živela srce in razum. A ena rešitev je proti njej, zavest namreč, da so to sanje, da je to izkušnja, ki preide in da se vrne k pravemu življenju na to mesto, kjer te je strast napadla. To je možno vedeti celo v času njene oblasti. Pomagaj nam Bog!

Ne pozabi, da nisi nikdar bil in da nikdar ne boš popolnoma čist, nego da se nahajaš na gotovi stopnji približevanja k čistosti; zato ne obupaj pri tem približevanju. V trenutku izkušnje, v trenutku padca, pomni dobro, za čem stremiš in reci: »Padam, a sovražim padec in vem, da

zmagam nad njim, če ne sedaj, pa pozneje.«

Naloga človeka naj ne bo dosega čistosti, temveč približevanje k čistosti. Ako vzamemo strogo, živ človek sploh ne more biti čist. Živ človek more le stremeti po čistosti, zlasti zato, ker ni čist, nego pohoten. Ako bi človek ne bil pohoten tedaj bi ne bilo zanj niti čistosti, niti pojma o njej. Napaka obstoji v tem, postaviti si za nalogo čistost (zunanje stanje čistosti), a ne stremjenja k čistosti in notranjega priznanja, da stoji v vseh položajih življenja čistost pred nečistostjo in večja čistost pred manjšo čistostjo.

(Dalje prihodnjič.)

Ko prečitате „Naprej“, ga oddajte Vašim prijateljem!

To in ono.

* O corškem županu. Ker danes toliko govore o tem možu, bi ne bilo morda odveč, če priobčimo par podatkov iz njegovega življenja. »Frankfurter Zeitung« piše o njem naslednje: Ne zadostuje, če vemo, da je Ferenc Mac Swiney sinfaj-novec. Corški župan ni fanatik navadne vrste. Mac Swineyeva strast je irska govorica. Kot študent na corški univerzi se je učil galščine. V okraju Ballingearry, kjer je navadno preživil počitnice, je prisluškoval govorom starih kmečkih očancev, zapomnil si poudarke njihovih gla-

sov, da se priuči neznanemu besednemu zakladu. Kmalu je bil tako daleč, da je mogel pisati dramatična dela za corške igralce. V irski »Republikanski armadi« se je povzpelo do visokega mesta. L. 1913. je bil brez protikandidata izvoljen v angleško spodnjo zbornico. Pred štirimi leti so ga prikrat aretirali in zaprli na Angleško. brez obravnave. Par mesecev pozneje so ga izpustili, nato zopet uklenili, zopet deportirali. Zbežal je, a so ga iznova aretirali ter ga obsodili na devetmesečno ječo. L. 1918. je bil radi bolezni izpuščen, mesec pozneje spet zaprt. Zopet radi bolezni izpuščen, zopet aretirán, zopet deportiran, brez obravnave! Spomladi l. 1919. so ga izpustili, da so ga mogli v jeseni in v naslednjem letu zopet aretirati. Zadnja aretacija in četrt deportacija se je vršila 17. avgusta. Daj preje ga je obsodilo vojno sodišče v Corku na dve leti zapor. S čim so ga obremenili? Našli so v njegovi pisalni mizi telen ključ kraljeve irske policije, dalje eno od neke korporacije v Corku sprejeto resolucijo, ki se je priznavala k »Daily - Eireannu«, k irski republik, slednjič načrt govora, ki ga je govoril v marcu, ko je sprejel posle svojega umorjenega prednika. Javno mnenje ne vidi v tem ničesar zahtevljivega povoda k obsodbi. Dublin Castle pa vidi v tem dokaz, da je župan pozival na odprt boj proti policijski sili. Za angleško vlado je rebel.

Izdajatelj: Ivan Mlinar.
Odgovorni urednik: Iak. Vehovec.

Rudar samec 35 let star

želi znanja z gospodinjno proletarko od 25. do 32. let; udova z enim otrokom niso izključene. Ponudbe s sliko do 10. oktobra pod: Vesna št. 20 pošto ležeče, Trbovlje II.

Mehlovano soljo — če mogoče s prostim uhodom in električno razsvetljavo, išče urednik „Napreja“. Cenj. ponudbe na uredništvo tega lista.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 15.

Šivalni stroji in stroji za pletenje.

Izborna konstrukcija in elegantna izvedba iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867. Vezanje postaje brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“.

Ceniki zastoj in franko.

Kolesa iz prvih tovarov.

Dürkopp, Styria, Waffelnrad.

Začasno znižane cene!

Išče se

raznašalka za Vodmat in Vič.

Prijava v upravi „Napreja“.

Špecerijsko in delikatesno blago

dobro asortirano, raznovrstno kolonialno blago kakor: kavo, čaj, riž, čokolado, kakao, olje, testenine, milo, sir, klobase, gnjati, konservirane ribe, konjak, rum, likerje ter bogato zalogo šampanjca in vina v steklenicah in divjačino, samo prvovrstno blago priporočam

ANT. STACUL, Ljubljana

Šelenburgova ulica.

Po zelo znižani ceni nova

Dvokolesa,

plašči, zračnice, šivalni stroji in vsakovrstni deli, karbitne svetilke, gorilci itd. Sprejmejo se v popravilo dvokolesa in razni stroji.

F. RATJEL, LJUBLJANA, Stari trg št. 28.

Miši, podgane, stenice in ščurki ter ves mrčes mora poginiti, če se izkušeno najboljša in povsod hvaljena sredstva, kakor: za poljske miši 10 K, za podgane in miši 10 K, za ščurke 10 K, a posebno močna vrsta 20 K, posebno močna tinktura za stenice 10 K, uničevalec moljev 10 K, prašek proti mrčesom 6 in 12 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri živini 6 in 10 K, prašek za uši v obliki in perilu 6 in 10 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) 10 K, prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti garjam 10 K. — Pošilja po povzetju: Zavod za eksport M. Jünker, Zagreb 40, Petrinjska ulica 3.

Najceneje!

Zelo uspešno!

Najceneje!

Inserirajte v „NAPREJU“.

Najnižji tarifi!

Največji popusti!

Prva jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje

d. d. na Bregu pri Ptuj

ima na prodaj prvovrstne

gonilne in šivalne jermene

inozemске provenijence v večjih množinah, po zmernih cenah.

Tovarna

Barva

vsakovrstno — blago.

JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip 4.

Podružnica: Šelenburgova ul. 3.

Kemično čisti obleke.

Svetlolika ovratnike, zapetnice in srajce.

Podružnice:

Maribor

Novomesto

Kočevje

Gospoka ul. 38

Glavni trg

št. 39.

Charles Princ
Ljubljana**Manufaktura**

Zaloga: Turjaški trg 1

Pisarna: Židovska ulica 1-1.

ZIDNO OPEKO (CIGLA),

zarežani strešnik zakrivač (dvostruki utorni crep)

nudi takoj dobavno v poljubni množini, del. družba

ZDRUŽENE OPEKARNE, LJUBLJANA

(prej Vidic-Knez).

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba.

MONSIEUR! MADAME!

Pour votre toilette prenez de:

GOSPOD! GOSPA!

Za Vašo toileto jemljite

Eau de cologne -Driay- kolinsko vodo

en litre et flacon de 120 g v litrih in steklenicah po 120 g

Vente en gros pour SHS Prodaja na debelo v SHS

Ljubljana R. Driay, Pred Skofijo 21 Ljubljana

Ugodna prilika!

Proda se zaradi bolezni takoj moderni bencin motor 12 HP., dobroznane tvrdke Langenwolf. Motor se je rabil prav malo časa v pilarski obrti. — Podrobnosti in ugodni prodajni pogoji pri lastniku J. Pirnat, pilarna, Ljubljana, Sv. Martina c. 8.

Nakupovalna zadruga

za konzumne in produktivne zadruge in zavode

R. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Aleksandrova ulica šte. 5

priporočam svojim članom

nakup najrazličnejšega blaga!

Občno konsumno društvo v Zagorju ob Savi

(vplana zadruga z omejenim poročtvom)

sprejema

hranilne vloge, ki jih obrestuje po 4%.

Na podlagi zadnjega računskega zaključka ima 1083 članov ter sledeče društvene sklade:

Rezervni delež K 41.647.42

Društveni sklad K 30.939.43

Blagovni promet za leto 1919 je znašal K 2.329.207.94.

Član postane lahko vsak, kdor plača vstopnino K 2.50 in delež K 40.—

Pisarna v Zagorju šte. 99.